

متن پرسش

سلام استاد عزیز: ۱. بر اساس سوال ۱۷۰۹۳ آیا مورچه و یا امثال آن که اگر در محل زندگی ما هم وجود داشته باشند معمولاً آسیب و آزاری به ما نمی‌رسانند، مودی به حساب می‌آیند؟ چون بنده شنیده‌ام که اگر در اتاق ایشان مگسی را می‌کشتند ایشان ناراحت می‌شدند و حتی توییح می‌کردند و دستور می‌دادند اگر می‌خواند از دست او راحت شوند، آن را از پنجره بیرون کنند نه اینکه آن را بکشند. ۲. آیا این حدیثی که از پیامبر صلوات الله علیه و آله نقل کردید را نمی‌توان اینطور تفسیر کرد که آن مار یک مار عادی نبوده و شاید موجود خبیثی (مثلاً شیطان) بوده که حضرت حاضر شدند سکون نماز خود را بخاطر کشتن او بر هم زنند؟ ۳. آیا احادیثی داریم که نحوه برخورد با حیوانات و موجوداتی که در محیط زندگی مان بطور معمول با ما زندگی می‌کنند را توضیح داده باشند؟ چون بنده از برخی عرفا شنیده‌ام که این موجودات کوچک و بزرگ هم روح دارند و دارای حقیقتی در عالم ملکوت هستند و به همین خاطر باید با آنها به بهترین شیوه تعامل کرد چه برسد به اینکه بخواهیم در نظام طبیعت خللی ایجاد کنیم. آیا در شریعت هم تاییدی برای این مطالب داریم؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: آنچه می‌توان به صورت کلی گفت این است که نباید سایر موجودات را کشت مگر آن که آزار برسانند. ابن عباس می‌گوید: «پیامبر (ص) از کشتن هر جاننداری نهی فرمود، مگر حیوانی که آزار [و آسیب] برساند» [۱] از امام موسی بن جعفر (ع) در مورد کشتن مورچه سؤال شد؛ ایشان فرمودند: «مورچه را نکشید، مگر این که موجب اذیت و آزار شما گردد» [۲]. و احتمالاً بر همین مبنا گفته می‌شود: «اقتلوا المودی قبل ان یودی»، حیوان مودی قبل از این که آزار برساند، بکشید. موفق باشید

[۱] - کنز العمال فی سنن الأقوال و الأفعال، ج ۱۵، ص ۳۹.

[۲] - عریضی، علی بن جعفر، مسائل علی بن جعفر و مستدرکاتها، ص ۱۵۷، قم، مؤسسه آل البیت (ع)، چاپ اول، ۱۴۰۹ق.

